

Zaanstreek-Waterland

MEMO

Aan: Algemeen Bestuur
Van: Maaïke Derksen
Datum: 30 oktober 2023
Onderwerp: Wijzigingen GR GGD Zaanstreek-Waterland

Inleiding

In de voorgelegde Gemeenschappelijke Regeling (GR) vindt u aanpassingen voortvloeiend uit de vernieuwing van de Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR) en opbrengsten naar aanleiding van GGD 3.0 (een ontwikkeltraject van de GGD en gemeenten samen). Het ontwerp voor de nieuwe GR is opgesteld door de GGD in samenwerking met juristen van gemeenten.

Regionaal proces GR'en nav aanpassing WGR

Regionaal is de afgelopen maanden een raads werkgroep en juristenwerkgroep bezig geweest om de raden te helpen in het afgeven van een zienswijze op het moment dat de gewijzigde GR'en worden voorgelegd. Na onderzoek is voor de GGD Zaanstreek-Waterland gebleken dat vanuit de raads werkgroep geen procedure is opgezet richting GR'en om vooraf aan het zienswijze proces de nieuwe GR te toetsen aan de uitkomsten van de genoemde werkgroepen. Het bleek de GGD Zaanstreek-Waterland dan ook dat de raden van de individuele gemeenten zelfstandig kunnen besluiten de aanbevelingen van beide groepen mee te nemen in de zienswijze die de raad op de GR geeft. Dit bemoeilijkt het toevoegen van een algemene bijlage over de opmerkingen van de regionale werkgroep(en) voor de GR GGD Zaanstreek-Waterland, mede omdat de groepen niet specifiek naar deze GR hebben gekeken. In dit memo wordt daarom generiek ingegaan op de doorgevoerde wijzigingen

Wijzigingen GR GGD Zaanstreek-Waterland

Onderstaand wordt ingegaan op een aantal overwegingen en belangrijke wijzigingen naar aanleiding van de vernieuwing van de Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR) en opbrengsten van GGD 3.0.

Wijze van informatievoorziening aan en sturing door raden op de GGD

Er zijn extra artikelen opgenomen voor de informatievoorziening vanuit het AB, DB en de voorzitter ten aanzien van de informatievoorziening. Tevens is in de GR opgenomen dat de directeur GGD eenmaal per jaar in de individuele raden komt om hen bij te praten over de GGD en relevante ontwikkelingen.

De gewijzigde wet legt het bestuur van een gemeenschappelijke regeling een actieve informatieplicht op richting de raden. In het nu voorliggende concept is een voorstel opgenomen voor de directeur van de GGD en de colleges om het gesprek met de gehele raad te voeren. Mede na de ervaringen van de afgelopen periode leek het wenselijk de informatievoorziening naar elk van de raden goed te regelen. Daartoe is afgesproken dat de directeur van de GGDZW eenmaal per jaar bij alle raden langsgaat om hen bij te praten. Zo hebben alle raadsleden de mogelijkheden vragen direct aan de verantwoordelijken te stellen, ook beschikken alle raadsleden hierdoor over dezelfde informatie.

Wijze van vaststelling takenpakket en financiering GGD

In de voorgelegde GR wordt een nieuwe wijze van vaststelling voorgesteld rondom het zogenaamde basis- en pluspakket met de daarbij behorende verdeelsleutels. Hiermee worden gemeenten in staat gesteld om, samen met de GGD, periodiek het basis- en pluspakket vast te stellen, te evalueren en waar nodig bij te stellen, daar waar in het verleden sprake was van een vooraf vastgesteld pakket van taken. Het AB GGD krijgt daarmee de mogelijkheid om bij het vaststellen van een begroting de taken die de GGD uitvoert aan te passen, zonder hiervoor de GR zelf te hoeven wijzigen. Daarbij zal het vaak gaan om taken die de GGD voorheen als contracttaak uitvoerde, of om taken die niet langer door alle gemeenten worden afgenomen en voortaan op contractbasis worden uitgevoerd. Het kan echter ook gaan om nieuwe taken, het beëindigen van taken of het overdragen daarvan aan een andere aanbieder, zolang die taken naar mening van het AB passen binnen de algemene gezondheid-

Zaanstreek-Waterland

bevorderende taak van de GGD.

Dergelijke besluiten maken altijd deel uit van de ontwerpbegroting. Dat betekent dat de raden een zienswijze kunnen indienen ten aanzien van dergelijke wijzigingen.

Wijziging (zienswijzen) P&C cyclus en producten

Conform de vernieuwde WGR biedt de GGD de Raad P&C producten ter zienswijze aan waar sprake is van 'sturingsmogelijkheden'.

Verder is erover nagedacht hoe de colleges het gesprek met de raadsleden over de GGDZW het beste kunnen voeren – op welke momenten, en met welke informatie. In de nieuwe GR is het voorstel dat gesprek te voeren bij:

- De jaarlijkse begroting voor de GGDZW;
- Begrotingswijzigingen waaraan een beleidsinhoudelijke keuze ten grondslag ligt;
- Resultaatsbestemmingen indien er sprake is van een overschot van € 100.000,- of meer;
- Een jaarlijks bezoek van de directeur van de GGD Z-W aan de gemeenteraden.

Voor de onderstaande besluiten is het voorstel dat het AB de bevoegdheid krijgt om ze vast te stellen. Het AB legt daar achteraf verantwoording over af in het jaarverslag. Het voorstel is om daarmee de volgende besluiten niet meer ter zienswijze aan de gemeenteraden voor te leggen:

- De Kadernota. De Kadernota en de begroting bevatten nagenoeg dezelfde punten, wat de toegevoegde waarde van het ter zienswijze voorleggen van beide stukken gering maakt en beslag legt op kostbare tijd in de vaak drukke agenda's van de raden.
- Begrotingswijzigingen die het gevolg zijn van loon- en prijsontwikkelingen of andere autonome ontwikkelingen, zoals veranderingen in de bevolkingsopbouw. Hierbij gaat het om autonome ontwikkelingen wat betekent dat de raad hierop geen mogelijkheid heeft bij te sturen. In de afgelopen vijf jaar kwamen nagenoeg alle begrotingswijzigingen voort uit niet beïnvloedbare ontwikkelingen, waarvoor de gemeenten gecompenseerd worden door het Rijk. Dit terwijl deze begrotingswijzigingen vaker tot discussie leiden. Met deze wijzigingen willen we zuiver blijven richting de raad en verduidelijking geven in de sturingsmogelijkheden welke zij heeft ten aanzien van de begrotingswijzigingen die de GGD aan de raad voorlegt. Begrotingswijzigingen waaraan beleidsinhoudelijke keuzen ten grondslag liggen worden daarmee nog steeds ter zienswijze aan de raad voorgelegd.
- De jaarstukken. Het doel van jaarstukken is het afleggen van verantwoording. Ten aanzien van de jaarstukken voeren we een aanpassing in het proces door. De GGDZW stuurt de jaarstukken aan de raden toe. Het gesprek daarover kunnen de raden ook nog steeds voeren, in aanwezigheid van de directeur van de GGDZW. Hieraan wordt niet langer het besluit van de vaststelling van de jaarstukken gekoppeld, aangezien de vaststelling een formaliteit betreft.
- Resultaatsbestemmingen bij een overschot van minder dan € 100.000,-. Ten grondslag aan dit voorstel ligt de afweging dat een dergelijk besluit niet belangrijk genoeg wordt geacht om ruimte in te nemen op de drukke agenda's van de raden.

Vervolg na 1^e zienswijze

Nadat het bestuur van de GR akkoord geeft op de aangepaste tekst van de GR, wordt de GR voor zienswijze voorgelegd aan de deelnemende raden. Vervolgens maakt het bestuur van de GR kenbaar hoe zij de zienswijze heeft verwerkt. Bij een tweede maal voorleggen voor zienswijze van de GR voor toestemming beoordelen de raden of de verwerking voldoende is om toestemming te kunnen verlenen.

- De concept GR wordt tweemaal voorgelegd aan de gemeenteraden. Dit is de eerste ronde. In deze ronde kunnen de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten hun zienswijze over de concept GR kenbaar maken.
- Na ontvangst van de zienswijzen formuleert het AB een reactie daarop. Daarin geeft het AB gemotiveerd aan of en op welke wijze het de zienswijzen heeft verwerkt.

Zaanstreek-Waterland

- De colleges sturen de (mogelijk) aangepaste GR vervolgens opnieuw naar de raden. Zij vragen hun raad om toestemming te geven voor het vaststellen van dan voorliggende concept.
- Nadat alle gemeenteraden daartoe toestemming hebben gegeven, stellen de colleges van de deelnemende gemeenten de GR vast.